

INOVOVANÉ EURÓPSKE JAZYKOVÉ PORTFÓLIO – UČENIE SA RÓMSKEHO JAZYKA

JAZYKOVÁ ÚROVEŇ A2
(žiaci vo veku 10 – 14 rokov)

Spolufinancované z
programu Európskej únie
Erasmus+

Bratislava 2019

Zostavovatelia:

Mgr. Eva Gašparová, PhDr. Jozef Facuna, PhD.

Odborní konzultanti:

Mgr. Darina Tököliová, Mgr. Slavomír Klempár,
Mgr. Iveta Bartošová

Jazyková korektúra textu v slovenskom jazyku:

Mgr. Božena Mizerová

Grafické spracovanie:

Mgr. art. Barbora Kopnická, ArtD.

Materiál je intelektuálnym výstupom projektu „Inováciou didaktiky rómskeho jazyka k inkluzívnemu vzdelávaniu žiakov zo znevýhodneného prostredia“, ktorý bol financovaný Európskou úniou v rámci programu Erasmus+.

Hlavný koordinátor projektu:

Štátny pedagogický ústav, Bratislava, Slovensko

Partneri projektu:

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Seminár romistiky,
Katedra stredoeurópskych štúdií, Praha, Česká republika
Nansenovo centrum pre mier a dialóg, Lillehammer, Nórsko

Podpora Európskej komisie, na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

Obsah

Titulná strana	5
Rada Európy a Portfólio európskych jazykov	6
Jazykový pas	7
Jazykový životopis	38
Zbierka prác a dokladov	55

Moje meno:

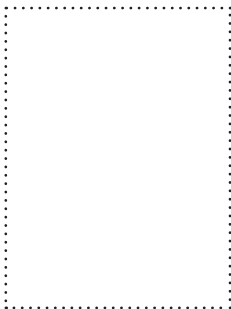
Miro nav:

Moje portfólio som začal/a používať dňa:

Miro portfolijo chudňom te chasňarel:

Moja fotografia:

Miri fotka:

Rada Európy a Portfólio európskych jazykov

Rada Európy, je rodina 47 štátov, rozprestierajúcich sa od Islandu až po Azerbajdžan. Milióny mladých ľudí, ktorí žijú v týchto krajinách, majú spoločné mnohé skúsenosti a záujmy, majú však tiež rozdielne jazyky, kultúru a históriu.

Cieľom Rady Európy je pomôcť Ti porozumieť a rešpektovať iných ľudí a to, čím sa odlišujú.

Tvoje portfólio európskych jazykov (ELP) je určené na to, aby Ti pomohlo pri učení sa nových jazykov a pochopení nových kultúr.

*E Evropakeri rada hiñi familija
le 47 themendar, save pen buchlären
le Islandostar dži o Azerbajdžan.
Milijonen terne manušen,
save dživen andre ala thema,
hin but jekhetane džankeribena
the interesa, no hin len
aver čhiba, kultura the historija.*

*Šerutno la Evropakera radakero hin
te šegitinel tuke te achaľol avre
manušenge, soha hine aver
the te rešpektinel len.*

*Tiro Evropakero čhibakero portfolijo (ELP)
hino perdal oda, kaj tuke
te šegitinel te sikhľol neve čhiba
the te achaľol neve kulturi.*

Zdroj
decs-lang@coe.int – www.coe.int/lang

Kontakt

Oddelenie jazykovej politiky
DG IV – Rada Európy
F-67075 Štrasburg Cedex
decs-lang@coe.int – www.coe.int/lang

MÔJ JAZYKOVÝ PAS

MIRO ČHIBAKERO PASPORTOS

Moja fotografia
Miri fotka

Volám sa

Vičínav man

Bývam

Bešav

Narodil/a som sa

Uľilom

Moje oči sú

Mire jakha hine

Moje vlasy sú

Mire bala hine

Moja obľúbená farba

Miri kamaduŋi farba

Moje obľúbené jedlo

Miro kamaduno chaben

Moja obľúbená činnosť

Miro kamaduno keriben

Iné veci o mne

Vareso aver pal mande

Doma hovorím po

Khere vakerav

Občas počujem ľudí, ktorí sa rozprávajú po

Buterval šunav le manušen, save vakeren

V škole hovorím po

Andre škola/sikhad'i vakerav

Viem čítať po

Džanav te genel

Viem písať po

Džanav te irinel/lekhavel

Interkultúrne skúsenosti

Interkulturna džanibena

Veci, ktoré som sa naučil/a o iných ľuďoch a iných miestach.

Buša, save sikh'ílom pal aver manuša the pal aver thana.

Veci, ktoré by som sa chcel/a naučiť o iných ľuďoch a iných miestach.

Buša, save kamav te sikh'ólol pal aver manuša the pal aver thana.

Moja kultúra

Miri kultura

Veci, ktoré by som chcel/a povedať iným ľuďom o mojej kultúre a spôsobe života.

Buĉa, save kamav te phenel avre manuŝenge pal miri kultura the dživipen.

romano teatros Romathan

sikhľipena
pro romano bijav

bare manuŝa
andro romano
baŝaviben

romano khel'iben

bare manuŝa
andre romaňi literatura

ĉirlatune romane buĉa

romane paramisa,
garude lava,
goďaver lava

romane sikhľipena
paŝ o manuŝeskero meriben

gend'a lekhade
andre romaňi ĉhib

romane sikhľipena
paŝ o ĉhavoreskero ul'ipen

Romengero dživipen
andro romane komuniti

romane sikhľipena
pro inepi Karaĉoňa,
Patrad'i

ŝajipena perdal o romane ĉhavorengero sikhľuviben

Môj jazykový životopis

Miri čhibakeri bijografija

Toto sú veci, ktoré som sa naučil/a

Ada hin o buťa, save imar sikhľilom

Toto sú veci, ktoré som sa rád/rada učila

Ada hin o buťa, save rado sikhľuvavas

Toto sú veci, ktoré sa mi ľahko učili

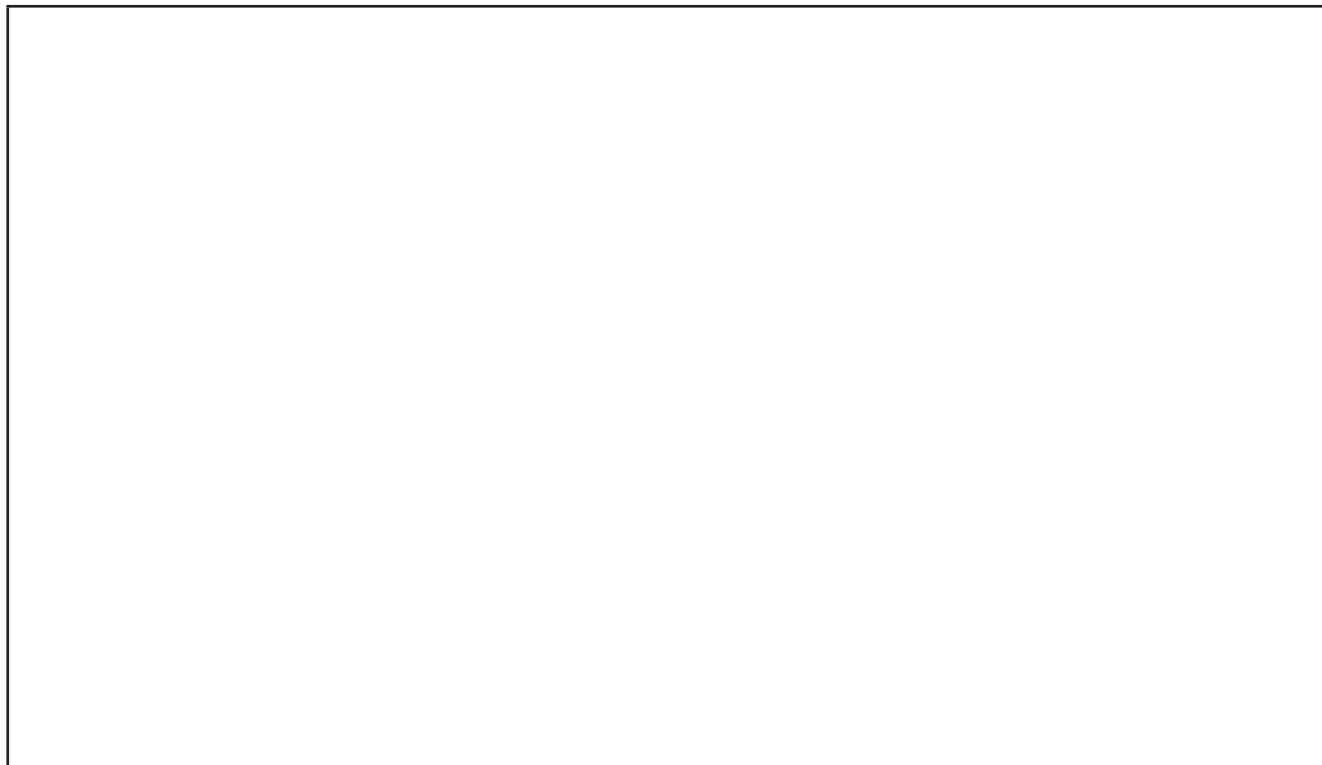
Ada hin o buťa, save pes mange lokes sikhluvenas/sikhlonas

Toto sú veci, ktoré sa mi ťažko učili

Ada hin o buťa, save pes mange phares sikhluvenas/sikhlonas

Toto sú veci, ktoré by som sa chcel/a naučiť v rómčine

Ada hin o buťa, save kamlomas te sikhlol andre romaňi čhib

Môj jazykový profil*Miro čhibakero profilos***Povedz, akými jazykmi rozprávaš a v ktorých krajinách rozprávajú ľudia týmito jazykmi.***Phen, save čhibenca vakeres the andro save thema vakeren o manuša ale čhibenca.*

romani čhib

francuziko čhib

angliciko čhib

slovačiko čhib

čechiko čhib

rusiko čhib

němčiko čhib

japoňiko čhib

španijeliko čhib

talijaňiko čhib

rumuňiko čhib

ungriko čhib

holand'ňiko čhib

poľčiko čhib

arabiko čhib

fiňiko čhib

švediko čhib

greciko čhib

estoňiko čhib

daňiko čhib

noriko čhib

portugalikiko čhib

čiňañiko čhib

bulgariko čhib

Teraz sa idem učiť rómsky

Akana džav te sikhľol romanés

Rodina a spoločnosť

E familija the e romaňi komunita

A2	
<p>Počúvanie <i>Šuňiben</i></p>	<p>Rozumiem hlavným bodom konverzácie o známych témach medzi dospelými v rodine. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o prindžargutne temi maškar o bare manuša andre familija.</i></p> <p>Rozumiem základným pokynom, ktoré doma dostávam. <i>Achaľuvav, te mandar vareko vareso kamel.</i></p> <p>Rozumiem hlavným bodom, keď mi niekto hovorí o význame alebo hodnote určitej činnosti alebo správania typického pre rómsku kultúru. <i>Achaľuvav le džanľipnaske te mange vareko vakerel pal o keriben abo ľikeriben, savo hin andre romaňi kultura.</i></p>
<p>Čítanie <i>Geňiben</i></p>	<p>Viem prečítať a rozumiem primeraným príbehom o deťoch a ich živote. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le vakeribnenge pal o čhave the lengero dživipen.</i></p> <p>Viem prečítať a rozumiem obsiahlejším textom na tému: rómske detí, rozprávky, život rómskej rodiny a spoločenstva. <i>Džanav te pregenel the achaluvav buchleder tekstenge pal o romane čhave, paramisa, dživipen andre romaňi familija the komunita.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Rodina a spoločnosť
E famil'ija the e romaňi komunita

A2	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	<p>Viem odpovedať členom rodiny alebo spoločenstva na známe otázky o tom, ako sa volám, koľko mám rokov, koľko mám súrodencov, viem povedať mená členov rodiny atď.</p> <p><i>Džanav te phenel pale, te mandar o džene andal e famil'ija vaj andal e komunita phučen, sar man vičinav, keci mange berš, keci man hin phrala-pheňa, te phenel vareso pal o džene andre famil'ija.</i></p>
Samostatný ústny prejav <i>Mira god'atar vakeriben</i>	<p>Viem krátkymi vetami opísať svoju rodinu, každodenné činnosti, plány (napr. na prázdniny/cestovanie) čo mám alebo nemám rád/rada.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal miri famil'ija, sakod'ivesutne keribena andre famil'ija, plani (pro prazňiini, dromaripen), so rado u so narado kerav.</i></p> <p>Viem opísať člena rodiny alebo spoločenstva.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal varesavo dženo andal e famil'ija vaj komunita.</i></p> <p>Viem pomocou jednoduchých viet vyjadriť svoje pocity v kontexte rodiny alebo spoločenstva.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal mire šuňibena andre famil'ija vaj komunita.</i></p>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	<p>Viem jednoduchými vetami opísať rodinu a každodenné činnosti v rodine.</p> <p><i>Džanav te irinel/lekhavel na igen phare phend'a pal miri famil'ija the sakod'ivesutne keribena andre famil'ija.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Náš domov

Amaro kher

A2	
<p>Počúvanie <i>Šuňiben</i></p>	<p>Rozumiem hlavným bodom konverzácie o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste. <i>Achaľuvav le vakeribnaske, kaj hin feder te dživel pro gav, vaj andro foros u soske.</i></p> <p>Rozumiem rozhovoru o každodenných činnostiach v domácnosti. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o sakodivesutne keribena khere.</i></p>
<p>Čítanie <i>Geňiben</i></p>	<p>Viem prečítať a rozumiem jednoduchému textu, ktorý opisuje každodenné činnosti v domácnosti. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske, kaj pes irinel pal o sakodivesutne keribena khere.</i></p> <p>Viem prečítať a rozumiem jednoduchému textu o výhodách a nevýhodach bývania na dedine a v meste. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le testoske, kaj pes irinel pal oda, so hin feder, te bešel pro gav, vaj andro foros.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Náš domov

Amaro kher

A2	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o domove, jeho okolí a zariadení domu/bytu. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro na igen phare phučibena pal o bešiben, bešibnaskero pašalipen the pal o butoris andro kher.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira gođatar vakeriben</i>	Viem pomocou jednoduchých viet opísať dom/byt, v ktorom bývam, jeho okolie a zariadenie domu/bytu. <i>Džanav te vakerel pal o kher, kaj bešav, leskero pašalipen the butoris andro kher.</i> Viem s použitím sérií fráz alebo viet porozprávať o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste. <i>Džanav te vakerel pal oda, kaj hin feder te bešel pro gav vaj andro foros u soske.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	Viem napísať krátky text s opisom domu/bytu, kde bývam. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o kher, kaj bešav.</i> Viem napísať jednoduché vety o obľúbenom mieste v mojom okolí a vysvetliť prečo ho mám rád/rada. <i>Džanav te irinel/lekhavel na igen phare phend'a pal miro kamaduno than andro bešibnaskero pašalipen u soske.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Ludské telo a starostlivosť o zdravie

Manušeskero teštos the bajišagos pal o sasťipen

A2	
<p>Počúvanie <i>Šuňiben</i></p>	<p>Rozumiem hlavným bodom, keď mi niekto hovorí o liečení Rómov v minulosti a v súčasnosti. <i>Achaľuvav oleske te mange vareko vakerel pal oda, sar pen varekana sasťarenas o Roma the sar pen sasťaren akana.</i></p> <p>Rozumiem informáciám o civilizačných chorobách a ich prevencii. <i>Achaľuvav le informacijenge pal o civilizačna nasval'ipena the lengeri prevencija.</i></p>
<p>Čítanie <i>Geňiben</i></p>	<p>Viem prečítať a rozumiem jednoduchému textu o hygiene a starostlivosti o telo. <i>Džanav te pregenel the achal'uvav na igen phare tekstoske pal e higijena the bajišagos pal o teštos.</i></p> <p>Viem prečítať a rozumiem jednoduchému textu o zdravom spôsobe života. <i>Džanav te pregenel the achal'uvav le tekstoske, kaj pes irinel, sar kempel sastes te dživel.</i></p> <p>Viem prečítať a rozumiem krátkemu textu o chorobách a ich prevencii. <i>Džanav te pregenel the achal'uvav le tekstoske pal o nasval'ipena the lengeri prevencija.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Ľudské telo a starostlivosť o zdravie
Manušeskero teštos the bajišagos pal o sasťipen

A2	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o zdravom spôsobe života. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena, sar sastes te dživel.</i></p> <p>Viem sa pýtať jednoduchými otázkami na choroby a ich prevenciu. <i>Džanav te phučel pal o nasval'ipena the pal lengeri prevencija.</i></p>
Samostatný ústny prejav <i>Mira gođatar vakeriben</i>	<p>Viem pomocou jednoduchých viet opísať zdravý spôsob života. <i>Džanav te vakerel pal oda, sar kempel sastes te dživel.</i></p> <p>Viem s použitím sérií fráz alebo viet porozprávať o chorobách a ich prevencii. <i>Džanav te vakerel pal o nasval'ipena the pal lengeri prevencija.</i></p> <p>Viem pomocou série fráz alebo viet porozprávať o hygiene a starostlivosti o telo. <i>Džanav te vakerel pal e higijena the bajišagoš pal o teštos.</i></p>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	<p>Viem napísať krátky text o zdravom spôsobe života. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal oda, sar kempel sastes te dživel.</i></p> <p>Viem napísať vety o hygiene a starostlivosti o telo. <i>Džanav te irinel/lekhavel phenda pal e higijena the pal o bajišagos pal o teštos.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Človek na cestách

O manuš pro droma

A2	
<p>Počúvanie <i>Šuňiben</i></p>	<p>Rozumiem zmienkam v legendách a príbehoch o spôsoboch dopravy, ktoré používali Rómovia. <i>Achaľuvav le lavenge andro legendi the vakeribena, sar varekana dromarenas o Roma.</i></p> <p>Rozumiem hlavným bodom konverzácie o súčasných spôsoboch a možnostiach cestovania. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o akanutne šajipena andro dromipen.</i></p>
<p>Čítanie <i>Geňiben</i></p>	<p>Viem prečítať a pochopiť konkrétne informácie v jednoduchom texte o cestovaní alebo doprave. <i>Džanav te pregenel the achaluvav konkretna informaciji andro tekstos pal o dromaripen.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Človek na cestách
O manuš pro droma

A2	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	<p>Viem sa pýtať na výhody a nevýhody dopravných prostriedkov. <i>Džanav te phučel pro dromeskere verdanengere lačhipena the nalačhipena.</i></p> <p>Viem odpovedať na základné otázky o tom, akým spôsobom rád/rada cestujem. <i>Džanav te phenel pale pro phučibena pal oda, sar rado dromarav.</i></p>
Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i>	<p>Viem sledom fráz alebo viet opísať akým spôsobom chodím každý deň do školy. <i>Džanav te phenel buter phend'enca, sar sako d'ives phirav andre sikhadi.</i></p> <p>Viem pomenovať a stručne opísať dopravné prostriedky, ktoré vidí mimo školy (napr. autá, nákladné autá, autobusy, bicykle atď.). <i>Džanav te phenel pal o dromeskere verdana, save dikhav pro drom (motora, busi, bicigli,...)</i></p>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	<p>Viem napísať krátky text o jednotlivých druhoch dopravy. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o šajipena, sar te dromarel.</i></p> <p>Viem napísať krátky text, v ktorom opíšem zážitky z cestovania so svojou rodinou. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal mire predžid'ipena, sar dromaravas la famil'ijaha.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Vzdelanie
Sikhađ'ipen

A2	
Počúvanie <i>Šuňiben</i>	<p>Rozumiem pokynom vydaným v triede a témam, ktorými sa v triede zaoberajú, ak ich učiteľ zreteľne vysvetlí. <i>Achaľuvav oleske, so kampil te kerel andre klasa the le temenge, pal save pes andre klasa vakerel te len phenel o sikhľardo lokes the achaľardes.</i></p> <p>Rozumiem rozprávaníu učiteľa o školskom systéme na Slovensku. <i>Achaľuvav le sikhľardeskere vakeribnaske pal o sikhad'ipnaskero sistemas pro Slovačiko.</i></p>
Čítanie <i>Geňiben</i>	<p>Viem prečítať a rozumiem krátkemu textu o škole s vysokou frekvenciou slov, ktoré žiaci už poznali alebo sa ich nedávno naučili. <i>Džanav te pregenel the achaľuvav le tekstoske pal e sikhad'i, te les hin but lava, save imar prindžarav, abo save načirla sikhľiľom.</i></p> <p>Viem prečítať a rozumiem krátkym jednoduchým textom o celoživotnom vzdelávaní. <i>Džanav te pregenel the achaľuvav le tekstoske pal o sadživipnaskero sikhľuviben.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Vzdelanie

Sikhad'ipen

A2	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o obľúbených a neobľúbených predmetoch. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o kamadune the nakamadune sikhad'ipnaskere predmeti.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira god'atar vakeriben</i>	Viem pomocou jednoduchých viet opísať školský systém na Slovensku. <i>Džanav na phare phend'enca te vakerel pal o sikhľuvibnaskero sistemas pro Slovačiko.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	Viem napísať veľmi krátky text s opisom triedy a ostatných žiakov v triede. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal miri klasa the aver sikhľuvne andre klasa.</i> Viem napísať jednoduché vety o obľúbenom predmete. <i>Džanav te irinel/lekhavel na igen phare phend'a pal o kamaduno predmetos.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Rómske remeslá a povolania

Romane buťa the profesiji

A2	
Počúvanie <i>Šuňiben</i>	Rozumiem informáciám o tradičných rómskych remeslách. <i>Achaľuvav le informacijenge pal o tradična romane buťa.</i> Rozumiem informáciám o súčasných povolaniach Rómov. <i>Achaľuvav le informacijenge pal o akanutne romengere buťa.</i>
Čítanie <i>Geňiben</i>	Viem prečítať a rozumiem krátkym jednoduchým textom (rozprávky, legendy, príbehy), ktoré obsahujú opisy remesiel, alebo činnosti Rómov s vysokou frekvenciou známych slov. <i>Džanav te pregenel the achaluvav charne tekstenge le but prindžargutne lavenca (paramisa, legendi, vakeribena), kaj pes irinel/lekhavel pal o romane buťa the keribena.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Rómske remeslá a povolania
Romane buťa the profesiji

A2	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem sa pýtať jednoduchými otázkami na typické remeslá Rómov v minulosti a ich súčasné povolania. <i>Džanav te phučel pal oda, save buťa kenas o Roma čirla the save keren adad'ives.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i>	Viem použiť sled fráz a viet na krátky opis historických remesiel a a súčasných povolaní Rómov. <i>Džanav na phare phend'enca te vakerel pal o historikane the akanutne buťa, save kenas o Roma.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	Viem napísať krátke texty o rómskych remeslách na základe vizuálneho podnetu (napr. obrázku, fotografie...). <i>Džanav te irinel/lekhavel charne teksti pal o romane buťa, save dikhav pro čitre, abo pro fotki.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Človek a príroda

O manuš the o paňa-veša

A2	
<p>Počúvanie <i>Šuňiben</i></p>	<p>Rozumiem príbehom a rozprávaniu v triede na tému počasie a činnosti v rôznych ročných obdobiach. <i>Achaľuvav le vakeribnaske andre klasa pre tema idejos the keribena andro beršeskere kotora.</i></p> <p>Rozumiem hlavným bodom jednoduchého rozprávania v triede o zvieratách alebo rastlinách. <i>Achaľuvav le vakeribnaske andre klasa pal o džviri, abo draba/čara.</i></p>
<p>Čítanie <i>Geňiben</i></p>	<p>Viem identifikovať slová súvisiace s počasím alebo ročnými obdobiami v príbehoch a textoch. <i>Achaľuvav le lavenge pal o idejos, abo beršeskere kotora andro vakeribena the teksti.</i></p> <p>Viem prečítať a rozumiem veľmi krátkemu textu o zvieratách a prírode, ak obsahuje známe slová s vysokou frekvenciou a je doplnený vhodnými obrázkami. <i>Džanav te pregenel the achaľuvav le tekstoske pal o džviri, paňa-veša, te les hin but prindžargutne lava the čitre.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Človek a príroda
O manuš the o paña-veša

A2	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na otázky o počasí a ročných obdobiach, ktoré mám rád/rada. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o idejos the beršeskere kotora, save kamav.</i></p> <p>Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o zvieratách, ktoré mám rád/rada. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o džviri, save kamav.</i></p>
Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i>	<p>Viem jednoduchými vetami opísať obľúbené počasie, ročné obdobie. <i>Džanav na phare phendēnca te vakerel pal o kamaduno idejos the beršeskere kotora.</i></p> <p>Viem jednoduchými vetami opísať zvieratá, ktoré mám rád/rada. <i>Džanav na phare phendēnca te vakerel pal o džviri, save kamav.</i></p>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	<p>Viem napísať jednoduché vety o obľúbenom ročnom období. <i>Džanav te irinel/lekhavel phendā pal o kamaduno beršeskero kotor.</i></p> <p>Viem napísať krátky text o obľúbenom zvieratku. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o kamaduno džviros.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Voľný čas a záľuby
Voľno vacht/čiro the interesa

A2	
Počúvanie <i>Šuňiben</i>	<p>Rozumiem hlavným bodom jednoduchého rozprávania a výkladu v triede, vrátane príbehov o záujmoch alebo voľnočasových činnostiach. <i>Achaľuvav le vakeribnaske andre klasa pal o interesa the voľnovachtengere keribena.</i></p> <p>Rozumiem hlavným bodom jednoduchého rozprávania športových disciplínach a význame športu. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o športika disciplini the pal o športiko džanl'ipen.</i></p>
Čítanie <i>Geňiben</i>	<p>Viem prečítať a rozumiem krátkemu textu o možnostiach trávenia voľného času. <i>Džanav te pregenel the achaľuvav charne tekstoske pal voľnovachtengere šajjipena.</i></p> <p>Viem prečítať a rozumiem krátkemu textu o význame športu. <i>Džanav te pregenel the achaľuvav charne tekstoske pal o športoskero džanl'ipen.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Voľný čas a záľuby
Voľno vacht/čiro the interesa

A2	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o svojich mimoškolských záľubách. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal mire voľnovachtengere interesa.</i></p> <p>Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o športových disciplinách. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o športike disciplinì.</i></p>
Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i>	<p>Viem sledom jednoduchých fráz a viet opísať svoju voľnočasovú činnosť. <i>Džanav te vakerel pal miro voľnovachtengero keriben.</i></p> <p>Viem sledom jednoduchých fráz a viet opísať športové disciplíny. <i>Džanav te vakerel pal o športike disciplinì.</i></p>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviiben</i>	<p>Viem napísať krátky text, kde s použitím známej slovnej zásoby viem opísať svoje najobľúbenejšie voľnočasové činnosti alebo záľuby. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal mire kamadune voľnovachtengere keribena the interesa.</i></p> <p>Viem napísať krátky list na tému „Môj deň“. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pre tema „Miro d'ives“.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Výživa a zdravie
Chaben the o sastípen

A2	
Počúvanie <i>Šuňiben</i>	<p>Rozumiem základným informáciám o pozitívnych a negatívnych stránkach niektorých potravín (napr. zdravé alebo nezdravé potraviny). <i>Achaľuvav le bazutne informacijenge pal o chabnengere pozitivna the negativna seri (saste, abo nasaste chabena).</i></p> <p>Rozumiem hlavným bodom jednoduchého rozprávania o rómskej a slovenskej kuchyni. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal e romaňi the slovačiko kuchňa.</i></p>
Čítanie <i>Geňiben</i>	<p>Viem prečítať a rozumiem názvom a základnému opisu potravín, ktoré sa bežne predávajú v obchodoch. <i>Džanav te pregenel the achaľuvav le navenge the bazutne irišagoske/lekhavibnaske pal o chabena, save pen bikenen andro sklepi.</i></p> <p>Viem vyhľadať v texte podstatné slová v jednoduchom opise jedla. <i>Džanav te arakhel avri bazutne lava andro tekstos, kaj pes irinel pal o chabena.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Výživa a zdravie
Chaben the o sasťipen

A2	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem sa pýtať a odpovedať na základné otázky o jedle/nápojoch, ktoré mám alebo nemám rád/rada. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o chaben/pijiben, savo kamav, abo na kamav.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i>	Viem sledom fráz a jednoduchých viet opísať druh jedla, ktoré mám najradšej. <i>Džanav te vakerel pal o chaben, savo nekradeder chav.</i> Viem jednoduchými vetami povedať aké jedlá sú zdravé a aké sú nezdravé. <i>Džanav te vakerel pal o chabena, save hine saste u save hin nasaste.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	Viem napísať krátky text o svojich stravovacích návykoch. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal peskere chabnaskere ľikeribena.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Sviatky a oslavy
O inepi the o hostini

A2	
Počúvanie <i>Šuňiben</i>	<p>Rozumiem rozprávaníu o zvykoch a tradíciách Rómov súvisiace so sviatkami a dôležitými udalosťami v rodine. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o romane sikhľipena the tradiciji phandle le inepenca, save hine bare andre familija.</i></p> <p>Rozumiem rozprávaníu o zvykoch a tradíciách súvisiacich so sviatkami iných národov. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o inepengere sikhľipena the tradiciji avre nacjengere.</i></p>
Čítanie <i>Geňiben</i>	<p>Viem prečítať a rozumiem textu alebo príbehu o o zvykoch a tradíciách Rómov súvisiacich so sviatkami a dôležitými udalosťami v rodine. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske pal o inepengere sikhľipena the tradiciji the pal o bare d'ivesa andre familija.</i></p> <p>Viem prečítať a rozumiem textu o zvykoch a tradíciách súvisiacich so sviatkami iných národov. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske pal o inepengere sikhľipena the tradiciji avre manušengere.</i></p>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Sviatky a oslavy
O inepi the o hosťini

A2	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem jednoducho odpovedať na otázky o sviatkoch alebo príležitostiach, ktoré sú pre mňa, moju rodinu alebo spoločenstvo významné. <i>Džanav te phenel pale pro phučibena pal o inepi, abo aver dživipnaskere situaciji, save hine perdal mande, perdal miri famil'ija, abo komunita bare.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i>	Viem sledom fráz a viet opísať výnimočnú oslavu doma. <i>Džanav na phare phendēca te vakerel pal bari oslava khere.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	Viem napísať krátky list príbuznému, v ktorom opíšem krstiny, svadbu, narodenie nového dieťaťa atď. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno l'il le dženeske andal e famil'ija pal o boňa, bijav, čhavoreskero ul'ipen the aver.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

Odievanie a móda
Uraviben the e moda

A2	
Počúvanie <i>Šuňiben</i>	Rozumiem informáciám o oblečení určenom na konkrétny účel (oblečenie na školský výlet, oblečenie do chladného počasia atď.). <i>Achaľuvav le informacijenge pal o uraviben (uraviben pro školačiko/sikhaďakero viletos, uraviben andro šilalo idejos,...)</i>
Čítanie <i>Geňiben</i>	Viem prečítať a rozumiem textu o odievaní Rómov v minulosti. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske pal oda, sar pen uravenas o Roma varekana.</i> Viem prečítať a rozumiem textu o súčasných módných trendoch. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske pal e akanutňi moda.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Počúvanie			
Čítanie			

Odievanie a móda
Uraviben the e moda

A2	
Rozhovory <i>Vakeribena</i>	Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o odievaní mladých ľudí. <i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o terne manušengero uraviben.</i>
Samostatný ústny prejav <i>Mira godatar vakeriben</i>	Viem jednoduchými vetami opísať obľúbené oblečenie. <i>Džanav na phare phend'enca te vakerel pal o kamaduno uvaviben.</i>
Písanie <i>Irišagos/Lekhaviben</i>	Viem napísať vety o oblečení potrebnom v rôznom počasí a rôznych ročných obdobiach. <i>Džanav te irinel/lekhavel phend'a pal o uraviben andro všel'ijako beršeskero kotorengero idejos.</i>

Do tabuľky zapíš dátum, kedy sa Ti podarilo danú úroveň dosiahnuť.

A2			
Jazyk			
	<i>S veľkou pomocou</i>	<i>S malou pomocou</i>	<i>Bez pomoci</i>
Rozhovory			
Samostatný ústny prejav			
Písanie			

JAZYKOVÝ ŽIVOTOPIS

ČHIBAKERI BIJOGRAFIJA

Môj jazykový životopis mi pomáha pri učení sa rómskeho jazyka. Kreslím a píšem si doňho.

Obsahuje tieto časti:

- 1. Kde používam a učím sa rómsky jazyk a iné jazyky**
- 2. Ako sa učím jazyk**
- 3. Aké pokroky robím**
- 4. Čo sa chcem ešte naučiť**

*Miri čhibakeri bijografija mange šegitinel te sikhľol romanes.
Kresľinav the irinav andre.*

Hin les ala kotora:

- 1. Kaj chasňarav the sikhľuvav e romaňi čhib the aver čhiba*
- 2. Sar sikhľuvav e romaňi čhib*
- 3. Sar mange džal o sikhľuviben*
- 4. So kamav mek te sikhľol*

Jazyky v mojej škole

O čhiba andre miri škola/sikhad'i

V mojej škole sa hovorí týmito jazykmi:

Andre miri škola/sikhad'i pes vakarel ale čhibenca:

Prehľad jazykov, ktoré sa učím:

O čhiba, save sikhluvav:

Jazyky Čhiba	Odkedy sa učím Kanastar sikhluvav	Kde Kaj

Jazyky používam aj mimo svojej triedy a školy

O čiba chasňarav na ča andre klasa the škola, aľe the avrether

Nakresli alebo opíš situácie, v ktorých používaš jazyky. Obrázky si vymaľuj.

Kresľin, vaj irin, kaj chasňares o čiba. O čitre farbin avri.

The form consists of a large rectangular area with a wavy border. It is divided into two main sections. The top section is a trapezoidal shape defined by a vertical line on the left, a vertical line on the right, and a diagonal line connecting the bottom corners. The bottom section is a rectangular area with horizontal dotted lines, intended for writing or drawing.

2. Ako sa učím jazyky

2. Sar sikhľuvav o čhiba

Učenie nového jazyka je zaujímavé. Naučíš sa nové slová, nové informácie o Rómoch, ich zvykoch, tradíciách a spôsobe života v minulosti, ale aj o iných ľuďoch a tradíciách v iných krajinách.

Te sikhľol nevi čhib hino interesno. Sikhľoha neve lava, informácii pal o Roma, lengere sikhľipena, tradiciji the dživipen čirla, ale the pal aver manuša, pal o sikhľipena andro aver thema.

Nakresli si obrázok o tom, ako si predstavuješ učenie sa rómskeho jazyka.

Kresľin tuke čitro, sar kames te sikhľol romanes.

Nakresli alebo napíš, čo Ti pomáha, keď sa učíš nové slová.

Kresl'in, abo irin, so tuke šegitinel, te sikh'los neve lava.

Nakresli alebo napíš, čo Ti pomáha, porozumieť čítanému textu.

Kresl'in, abo irin, so tuke šegitinel, te achal'ol gendo tekstos.

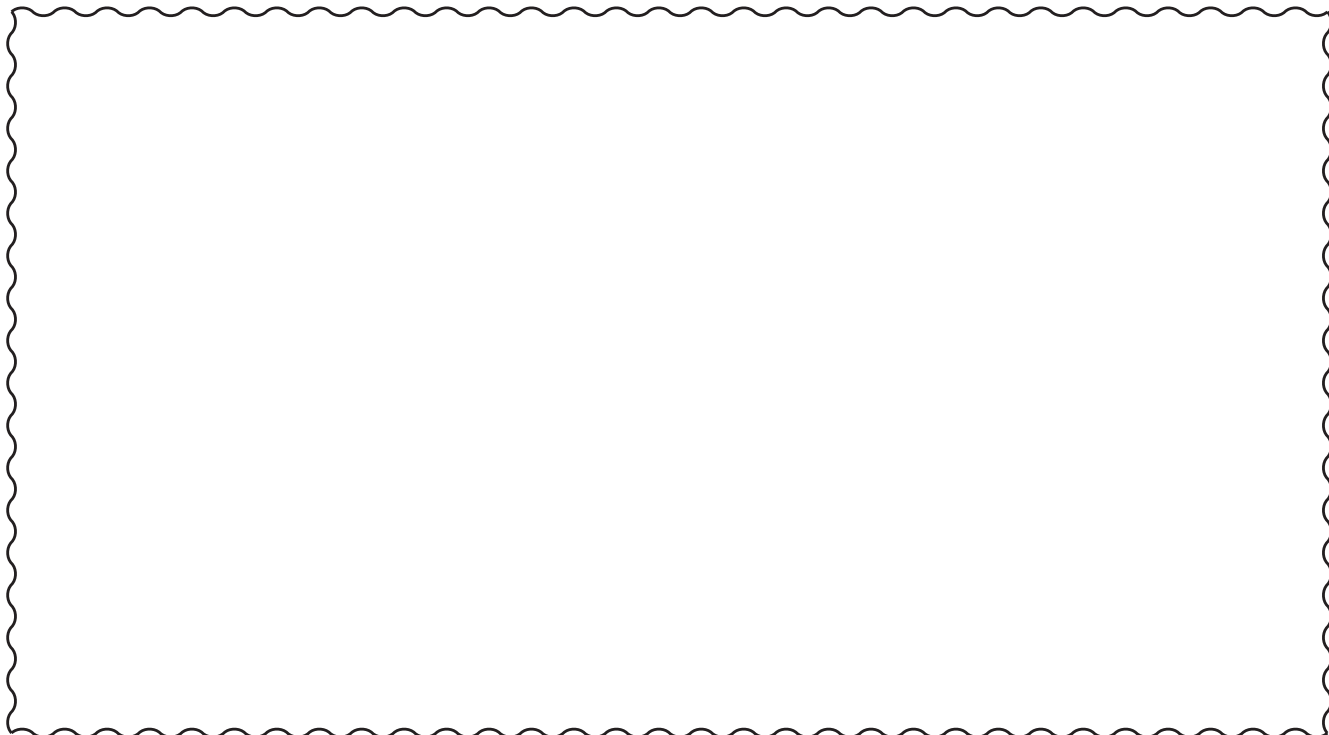
Nakresli alebo napíš, čo Ti pomáha porozumieť slovám, ktoré si počul/a.

Kreslín, abo irin, so tuke šegitinel te achalol o lava, save šund'al.

Nakresli alebo napíš, čo Ti pomáha, keď chceš niečo povedať rómskym jazykom.

Kreslín, abo irin, so tuke šegitinel, te kames vareso buter te phenel romanes.

Nakresli alebo napíš, čo Ti pomáha, keď chceš niečo napísať.

Kresl'in, abo irin, so tuke šegitinel te kames vareso te irinel.

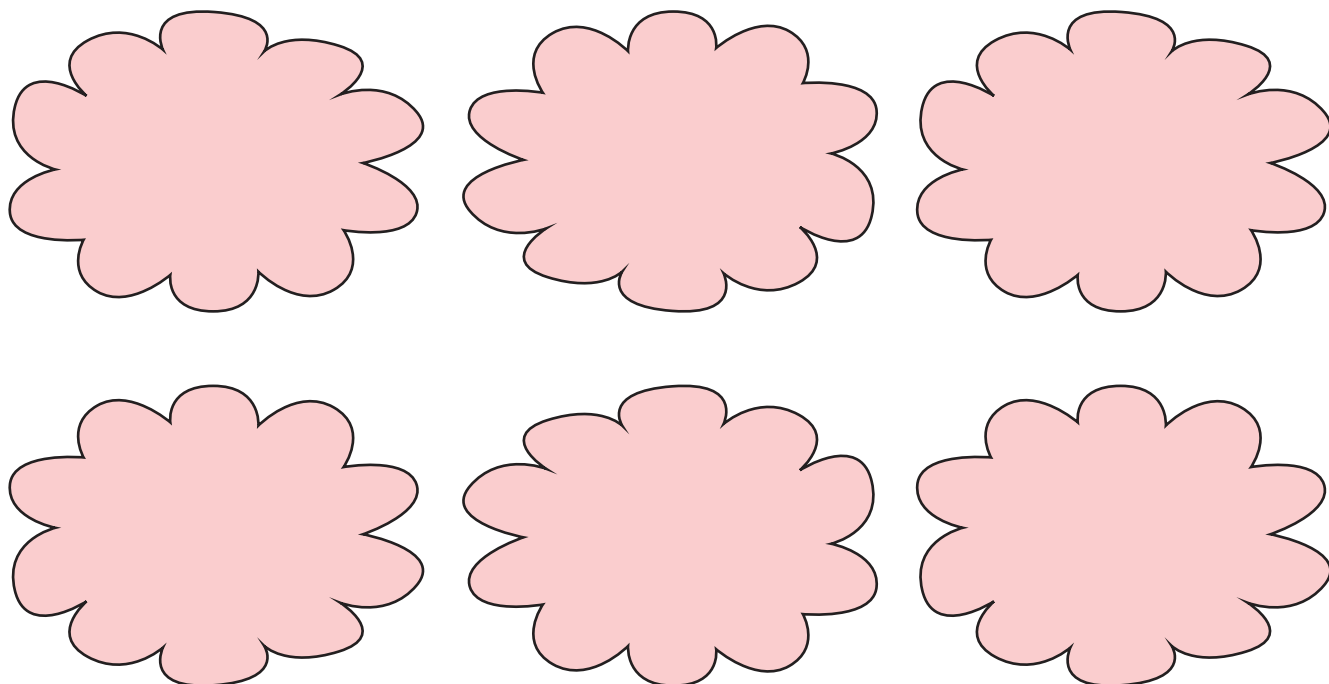

Čo všetko pri učení sa rómskeho jazyka používaš? (knihy, rozprávky, básničky, hry atď.)

So savoro chasňares te sikhľos romaňi čhib? (genda, paramisa, gil'utne, bavišaga,...)

Pri učení sa rómskeho jazyka používam:

Te sikhľuvav romaňi čhib chasňarav:

3. Aké pokroky robím

3. *Sar mange džal o sikhľuviben*

Na týchto stranách uvidím všetky rôzne veci, ktoré sa môžem naučiť. Keď sa naučím niečo nové, vyfarbím hviezdičku, aby som ukázal/a, že to viem. Môj učiteľ mi s tým pomôže.

*Pre ala seri dikhava savore buťa,
save šaj sikhľuvav.
Sar vereso nevo sikhľuvava, farbinava
avri e čercheňori, kaj te sikhavav,
hoj imar ada džanav.
Miro sikhľuvno mange aleha šegitinela.*

Počúvanie*Šuňiben*

A2	
☆	Rozumiem hlavným bodom konverzácie o známych témach medzi dospelými v rodine. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o prindžargutne temi maškar o bare manuša andre famil'ija.</i>
☆	Rozumiem hlavným bodom konverzácie o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste. <i>Achaľuvav le vakeribnaske, kaj hin feder te dživel pro gav, vaj andro foros u soske.</i>
☆	Rozumiem hlavným bodom, keď mi niekto hovorí o liečení Rómov v minulosti a v súčasnosti. <i>Achaľuvav oleske te mange vareko vakerel pal oda, sas pen varekana sařarenas o Roma the sar pen sasřaren akana.</i>
☆	Rozumiem zmienkam v legendách a príbehoch o spôsoboch dopravy, ktoré používali Rómovia. <i>Achaľuvav le lavenge andro legendi the vakeribena, sar varekana dromarenas o Roma.</i>
☆	Rozumiem pokynom vydaným v triede a témam, ktorými sa v triede zaoberajú, ak ich učiteľ zreteľne vysvetlí. <i>Achaľuvav oleske, so kempel te kerel andre klasa the le temenge, pal save pes andre klasa vakerel te len phenel o sikhľardo lokes the achalardones.</i>
☆	Rozumiem informáciám o tradičných rómskych remeslách a súčasných povolaniach Rómov. <i>Achaľuvav le informacijenge pal o tradična romane buřa the akanutne romane buřa.</i>
☆	Rozumiem príbehom a rozprávaním v triede na tému počasie a činnosti v rôznych ročných obdobiach. <i>Achaľuvav le vakeribnaske andre klasa pre tema idejos the keribena andro beršeskere kotora.</i>
☆	Rozumiem hlavným bodom jednoduchého rozprávania a výkladu v triede, vrátane príbehov o záujmoch alebo voľnočasových činnostiach. <i>Achaľuvav le vakeribnaske andre klasa pal o interesa the volnovachtengere keribena.</i>
☆	Rozumiem základným informáciám o pozitívnych a negatívnych stránkach niektorých potravín (napr. zdravé alebo nezdravé potraviny). <i>Achaľuvav le bazutne informacijenge pal o chabnengere pozitivna the negativna seri (saste, abo nasaste chabena).</i>
☆	Rozumiem rozprávaním o zvykoch a tradíciách Rómov súvisiace so sviatkami a dôležitými udalosťami v rodine. <i>Achaľuvav le vakeribnaske pal o romane sikhľipena the tradiciji phandle le inepenca, save hine bare andre famil'ija.</i>

Rozhovory

Vakeribena

A2	
☆	<p>Viem odpovedať členom rodiny alebo spoločenstva na známe otázky o tom, ako sa volám, koľko mám rokov, koľko mám súrodencov, viem povedať mená členov rodiny atď.</p> <p><i>Džanav te phenel pale, te mandar o džene andal e familija vaj andal e komunita phučen, sar man vičinav, keci mange berš, keci man hin phrala-pheña, te phenel vareso pal o džene andre familija.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o domove, jeho okolí a zariadení domu/bytu.</p> <p><i>Džanav te phučel the te phenel pale pro na igen phare phučibena pal o bešiben, bešibnaskero pašalipen the pal o butoris andro kher.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o zdravom spôsobe života.</p> <p><i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena, sar sastes te dživel.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať jednoduchými otázkami na choroby a ich prevenciu.</p> <p><i>Džanav te phučel pal o nasvalipena the pal lengeri prevencija.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať na výhody a nevýhody dopravných prostriedkov.</p> <p><i>Džanav te phučel pro dromeskere verdanengere lačhipena the nalačhipena.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o obľúbených a neobľúbených predmetoch.</p> <p><i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o kamadune the nakamadune sikhadžipnaskere predmeti.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať jednoduchými otázkami na typické remeslá Rómov v minulosti a ich súčasné povolania.</p> <p><i>Džanav te phučel pal oda, save buťa kerenas o Roma čirla the save keren adađives.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na otázky o počasí a ročných obdobiach, ktoré mám rád/rada.</p> <p><i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o idejos the beršeskere kotora, save kamav.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o zvieratách, ktoré mám rád/rada.</p> <p><i>Džanav te del phučibena the te phenel pale pro phučibena pal o džviri, save kamav.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o svojich mimoškolských záľubách.</p> <p><i>Džanav te del phučibena the te phenel pale pro phučibena pal mire volnovachtengere interesa.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o športových disciplínach.</p> <p><i>Džanav te del phučibena the te phenel pale pro phučibena pal o športike disciplini.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na základné otázky o jedle/nápojoch, ktoré mám alebo nemám rád/rada.</p> <p><i>Džanav te del phučibena the te phenel pale pro phučibena pal o chaben/pijiben, savo kamav, abo na kamav.</i></p>
☆	<p>Viem jednoducho odpovedať na otázky o sviatkoch alebo príležitostiach, ktoré sú pre mňa, moju rodinu alebo spoločenstvo významné.</p> <p><i>Džanav te phenel pale pro phučibena pal o inepi, abo aver dživipnaskere situaciji, save hine perdal mande, perdal miri familija, abo komunita bare.</i></p>
☆	<p>Viem sa pýtať a odpovedať na jednoduché otázky o odievaní mladých ľudí.</p> <p><i>Džanav te phučel the te phenel pale pro phučibena pal o terne manušengero uraviben.</i></p>

Samostatný ústny prejav

Mira god'atar vakeriben

A2	
☆	<p>Viem krátkymi vetami opísať svoju rodinu, každodenné činnosti, plány (napr. na prázdniny/cestovanie) čo mám alebo nemám rád/rada.</p> <p><i>Džanav charne phend'enca te vakerel pal miri famil'ija, sakod'ivesutne keribena andre famil'ija, plani (pro prazh'ini, dromaripen), so rado u so narado kerav.</i></p>
☆	<p>Viem opísať člena rodiny alebo spoločenstva.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal varesavo dženo andal e famil'ija vaj komunita.</i></p>
☆	<p>Viem pomocou jednoduchých viet opísať dom/byt, v ktorom bývam, jeho okolie a zariadenie domu/bytu.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal o kher, kaj bešav, leskero pašal'ipen the butoris andro kher.</i></p>
☆	<p>Viem s použitím sérií fráz alebo viet porozprávať o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal oda, kaj hin feder te bešel pro gav vaj andro foros u soske.</i></p>
☆	<p>Viem s použitím sérií fráz alebo viet porozprávať o chorobách a ich prevencii.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal o nasval'ipena the pal lengeri prevencija.</i></p>
☆	<p>Viem pomocou série fráz alebo viet porozprávať o hygiene a starostlivosti o telo.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal e higijena the bajišagoš pal o teštos.</i></p>
☆	<p>Viem pomenovať a stručne opísať dopravné prostriedky, ktoré vidím mimo školy (napr. autá, nákladné autá, autobusy, bicykle atď.).</p> <p><i>Džanav te phenel pal o dromeskere verdana, saven dikhav pro drom (motora, busi, bicig'li,...)</i></p>
☆	<p>Viem pomocou jednoduchých viet opísať školský systém na Slovensku.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal o sikhad'ipnaskero sistemas pro Slovačiko.</i></p>
☆	<p>Viem použiť sled fráz a viet na krátky opis historických remesiel a a súčasných povolání Rómov.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal o historikane the akanutne buťa, save kerenas o Roma.</i></p>
☆	<p>Viem jednoduchými vetami opísať obľúbené počasie, ročné obdobie.</p> <p><i>Džanav na phare phend'enca te vakerel pal o kamaduno idejos the beršeskere kotora.</i></p>
☆	<p>Viem jednoduchými vetami opísať zvieratá, ktoré mám rád/rada.</p> <p><i>Džanav na phare phend'enca te vakerel pal o džviri, save kamav.</i></p>
☆	<p>Viem sledom jednoduchých fráz a viet opísať svoju voľnočasovú činnosť.</p> <p><i>Džanav na phare phend'enca te vakerel pal miro voľnovachtengero keriben.</i></p>
☆	<p>Viem sledom jednoduchých fráz a viet opísať športové disciplíny.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal o športike disciplini.</i></p>
☆	<p>Viem sledom fráz a jednoduchých viet opísať druh jedla, ktoré mám najradšej.</p> <p><i>Džanav na phare phend'enca te vakerel pal o chaben, savo nekradeder chav.</i></p>
☆	<p>Viem jednoduchými vetami povedať aké jedlá sú zdravé a aké sú nezdravé.</p> <p><i>Džanav na phare phend'enca te vakerel pal o chabena, save hine saste u save hine nasaste.</i></p>
☆	<p>Viem sledom fráz a viet opísať výnimočnú oslavu doma.</p> <p><i>Džanav te vakerel pal bari oslava khere.</i></p>
☆	<p>Viem jednoduchými vetami opísať obľúbené oblečenie.</p> <p><i>Džanav na phare phend'enca te vakerel pal o kamaduno uvaviben.</i></p>

Čítanie

Geňiben

A2	
☆	Viem prečítať a rozumiem obsiahlejším textom na tému: rómske deti, rozprávky, život rómskej rodiny a spoločenstva. <i>Džanav te pregenel the achaluvav buchledere tekstenge pal o romane čhave, paramisa, dživipen andre romaňi famil'ija the komunita.</i>
☆	Viem prečítať a rozumiem jednoduchému textu, ktorý opisuje každodenné činnosti v domácnosti. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske, kaj pes irinel pal o sakodivesutne keribena khere.</i>
☆	Viem prečítať a rozumiem jednoduchému textu o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske, kaj pes irinel pal oda, so hin feder, te bešel pro gav, vaj andro foros.</i>
☆	Viem prečítať a rozumiem jednoduchému textu o hygiene a starostlivosti o telo. <i>Džanav te pregenel the achaluvav na igen phare tekstoske pal e higijena the bajišagos pal o teštos.</i>
☆	Viem prečítať a rozumiem jednoduchému textu o zdravom spôsobe života. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske, kaj pes irinel, sar kempel sastes te dživel.</i>
☆	Viem prečítať a rozumiem krátkemu textu o chorobách a ich prevencii. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske pal o nasval'ipena the lengeri prevencija.</i>
☆	Viem prečítať a pochopiť konkrétne informácie v jednoduchom texte o cestovaní alebo doprave. <i>Džanav te pregenel the achaluvav konkretna informaciji andro tekstos pal o dromaripen.</i>
☆	Viem prečítať a rozumiem krátkemu textu o škole s vysokou frekvenciou slov, ktoré žiaci už poznali alebo sa ich nedávno naučili. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske pal e sikhad'i, te les hin but lava, save imar prindžarav, abo save načirla sikh'lilom.</i>
☆	Viem prečítať a rozumiem krátkym jednoduchým textom o celoživotnom vzdelávaní. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske pal o calodživipnaskero sikh'luviben.</i>
☆	Viem prečítať a rozumiem krátkym jednoduchým textom (rozprávky, legendy, príbehy), ktoré obsahujú opisy remesiel, alebo činnosti Rómov s vysokou frekvenciou známych slov. <i>Džanav te pregenel the achaluvav charne tekstenge le but prindžargutne lavenca (paramisa, legendi, vakeribena), kaj pes irinel/lekhavel pal o romane buša the keribena.</i>
☆	Viem identifikovať slová súvisiace s počasím alebo ročnými obdobiami v príbehoch a textoch. <i>Achaluvav le lavenge pal o idejos, abo beršeskere kotora andro vakeribena the teksti.</i>
☆	Viem prečítať a rozumiem veľmi krátkemu textu o zvieratách a prírode, ak obsahuje známe slová s vysokou frekvenciou a je doplnený vhodnými obrázkami. <i>Džanav te pregenel the achaluvav le tekstoske pal o džviri, paňa-veša, te les hin but prindžargutne lava the čitre.</i>
☆	Viem prečítať a rozumiem krátkemu textu o možnostiach trávenia voľného času. <i>Džanav te pregenel the achaluvav charne tekstoske pal o voľnovachtengere šajjipena.</i>
☆	Viem prečítať a rozumiem krátkemu textu o význame športu. <i>Džanav te pregenel the achaluvav charne tekstoske pal o športiko džanl'ipen.</i>

Čítanie

Geñiben

A2	
★	<p>Viem prečítať a rozumiem názvom a základnému opisu potravín, ktoré sa bežne predávajú v obchodoch.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaľuvav le navenge the bazutne irišagoske pal o chabena, save pen bikenen andro sklepi.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a rozumiem textu alebo príbehu o zvykoch a tradíciách Rómov súvisiacich so sviatkami a dôležitými udalosťami v rodine.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaľuvav le tekstoske pal o inepengere sikhľipena the tradiciji the pal o bare d'ivesa andre familija.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a rozumiem textu o zvykoch a tradíciách súvisiacich so sviatkami iných národov.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaľuvav le tekstoske pal o inepengere sikhľipena the tradiciji avre manušengere.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a rozumiem textu o odievaní Rómov v minulosti.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaľuvav le tekstoske pal oda, sar pen uravenas o Roma varekana.</i></p>
★	<p>Viem prečítať a rozumiem textu o súčasných módných trendoch.</p> <p><i>Džanav te pregenel the achaľuvav le tekstoske pal e akanutñi moda.</i></p>

Písanie

Irišagos/Lekhaviben

A2	
☆	<p>Viem jednoduchými vetami opísať rodinu a každodenné činnosti v rodine. <i>Džanav te irinel/lekhavel na igen phare phendá pal miri familija the sakod'ivesutne keribena andre familija.</i></p>
☆	<p>Viem napísať krátky text s opisom domu/bytu, kde bývam. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o kher, kaj bešav.</i></p>
☆	<p>Viem napísať jednoduché vety o obľúbenom mieste v mojom okolí a vysvetliť prečo ho mám rád/rada. <i>Džanav te irinel na igen phare phendá pal miro kamaduno than andro bešibnaskero pašal'ipen u soske hino miro kamaduno.</i></p>
☆	<p>Viem napísať krátky text o zdravom spôsobe života. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal oda, sar kempel sastes te dživel.</i></p>
☆	<p>Viem napísať vety o hygiene a starostlivosti o telo. <i>Džanav te irinel/lekhavel phendá pal e higijena the pal o bajišagos pal o teštos.</i></p>
☆	<p>Viem napísať krátky text o jednotlivých druhoch dopravy. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o šajipena, sar te dromarel.</i></p>
☆	<p>Viem napísať krátky text, v ktorom opíšem zážitky z cestovania so svojou rodinou. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o mire predžid'ipena, sar dromaravas la familijaha.</i></p>
☆	<p>Viem napísať veľmi krátky text s opisom triedy a ostatných žiakov v triede. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal miri klasa the aver sikhľuvne andre klasa.</i></p>
☆	<p>Viem napísať jednoduché vety o obľúbenom predmete. <i>Džanav te irinel/lekhavel na igen phare phendá pal o kamaduno predmetos.</i></p>
☆	<p>Viem napísať krátke texty o rómskych remeslách na základe vizuálneho podnetu (napr. obrázku, fotografie...). <i>Džanav te irinel/lekhavel charne teksti pal o romane buša, save dikhav pro čitre, abo pro fotki.</i></p>
☆	<p>Viem napísať jednoduché vety o obľúbenom ročnom období. <i>Džanav te irinel/lekhavel phendá pal o kamaduno beršeskero kotor.</i></p>
☆	<p>Viem napísať krátky text o obľúbenom zvieratku. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal o kamaduno džviros.</i></p>
☆	<p>Viem napísať krátky text, kde s použitím známej slovnej zásoby viem opísať svoje najobľúbenejšie voľnočasové činnosti alebo záľuby. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal mire kamadune volnovachtengere keribena the interesa.</i></p>
☆	<p>Viem napísať krátky list na tému „Môj deň“. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pre tema „Miro d'ives“.</i></p>
☆	<p>Viem napísať krátky text o svojich stravovacích návykoch. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno tekstos pal peskere chabnaskere likeribena.</i></p>
☆	<p>Viem napísať krátky list príbuznému, v ktorom opíšem krstiny, svadbu, narodenie nového dieťaťa atď. <i>Džanav te irinel/lekhavel charno lil le dženeske andal e familija pal o boňa, bijav, čhavoreskero ulipen the aver.</i></p>
☆	<p>Viem napísať vety o oblečení potrebnom v rôznom počasí a rôznych ročných obdobiach. <i>Džanav te irinel/lekhavel phendá pal o uraviben andro všel'ijako beršeskere kotorengero idejos.</i></p>

4. Čo sa ešte chcem naučiť

4. *So kamav mek te sikh'ol*

Čo sa ešte chcem naučiť <i>So kamav mek te sikh'ol</i>
1.
2.
3.
4.
5.
6.

Čo sa chcem lepšie naučiť

So kamav feder te sikh'ol

Lepšie sa chcem naučiť <i>Kamav feder te sikh'ol</i>
1.
2.
3.
4.
5.
6.

ZBIERKA PRÁC A DOKLADOV/ MÔJ FASCIKEL *LE BUŤENGERO* *THE DOKLADENGERO KIDL'IPEN/ MIRO FASCIKLOS*

Do svojho fascikla si môžem ukladať rôzne veci, ktoré mi pomôžu naučiť sa rómsky.

V mojom fascikli mám:

- **Vlastné obrázky a kresby**
- **Moje nové slovíčka**
- **Plány na písanie**
- **Príbeh, ktorý mám rád/rada**
- **Hádanky, básne alebo rozprávky**
- **Práce, ktoré robím na vyučovaní**

Zbierku prác a dokladov používam na to, aby som svojim kamarátom, rodičom aj učiteľom ukázal/a, čo som sa už naučil/a.

Práce v zbierke si pravidelne triedim, a keď chcem, vymieňam si ich a dopĺňam.

Andre miro fasciklos šaj thovav o buťa (veci), save mange šegitinen te sikhľol romanes.

Andre miro fasciklos man hin:

- *Mire čitre*
- *Mire neve lava*
- *Plani pro irišagos/lekhaviben*
- *Kamaduno vakeriben*
- *Garude lava, gilutne, paramisa*
- *Buťa, save kerav pro sikhľuvibnaskere ori*

Miro fasciklos chasňarav vašoda, kaj mire amalenge, dake the dadeske, le sikhľardenge te sikhavav, so imar sikhľilom.

O buťa andre miro fasciklos prekidkerav the dothovav.

Obsah môjho fascikla

So man hin andro fasciklos

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

Moja obľúbená vec v mojom fascikli je:

Miri kamaduňi buťi andro fasciklos hin:

ISBN 978 - 80 - 8118 - 218 - 1
EAN 9788081182181